

Η αποκατάσταση της Οικίας Καβάφη στην Αλεξάνδρεια από το Ίδρυμα Ωνάση

Σήμερα, 29 Απριλίου 2022 συμπληρώνονται 159 χρόνια από τη γέννηση και 89 χρόνια από τον θάνατο του ποιητή. Το Ίδρυμα Ωνάση ανακοινώνει ότι σε συνεργασία με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού αναλαμβάνει την αποκατάσταση του σπιτιού του στην Αλεξάνδρεια.

Το Ίδρυμα Ωνάση έχει ήδη από δεκαετίες αποκτήσει το αρχείο του μεγάλου ποιητή, την ψηφιοποίησή του και το άνοιγμα στο κοινό και τους ερευνητές. Πλέον, στόχος είναι να γίνει το σπίτι του πόλος έλξης επισκεπτών από όλο τον κόσμο. Υπό την αρχιτεκτονική μελέτη του flux-office της Εύας Μανιάδη και του Θανάση Δερμιού, το Ίδρυμα Ωνάση δεσμεύεται στην αποκατάσταση και στην ενίσχυση της λειτουργίας της Οικίας Καβάφη. Το μέρος όπου ο Κ. Π. Καβάφης έζησε για 35 χρόνια θα ανακαινιστεί ώστε να ανυψώσει την εικόνα που είχε η κατοικία τα χρόνια που έζησε ο ποιητής σε αυτήν. Η Οικία Καβάφη μας μεταφέρει πίσω στον χρόνο δίνοντας ζωντανές εικόνες της βιογραφίας του ποιητή.

Η Οικία Καβάφη στην Αλεξάνδρεια - ή, αλλιώς, το Μουσείο Καβάφη - εγκαινιάστηκε το 1992 με πρωτοβουλία του ιστορικού και συγγραφέα Κωστή Μοσκόφ (1939-1998), ενός ενεργητικού και χαρισματικού ανθρώπου, των γραμμάτων και της επιστήμης, που διατέλεσε Μορφωτικός Ακόλουθος στην Ελληνική Πρεσβεία του Καίρου. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Αίγυπτο, ο Μοσκόφ δημιούργησε το Μουσείο Καβάφη με σκοπό τη στήριξη των σπουδών ποίησης μέσα από τα Καβάφεια Συνέδρια, τα οποία καθιέρωσε και πραγματοποιούνται ακόμα στο Καίρο και την Αλεξάνδρεια, παράλληλα με άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις. Εξάλλου, ένα δωμάτιο της οικίας έχει παραχωρηθεί και λειτουργεί ως αίθουσα Στρατή Τσίρκου, στην οποία εκτελούνται φωτογραφικό υλικό και αντίτυπα των βιβλίων του.

Τι δήλωσε ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση Αντώνης Σ. Παπαδόμητριου.

Ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση αναφέρει: «Το Ίδρυμα Ωνάση απέκτησε πριν από 10 χρόνια το αρχείο του Κ. Π. Καβάφη που είχε περιέλθει στον αείμνηστο καθηγητή Γ. Π. Σαββίδη. Το αρχείο αυτό έχει πλέον ψηφιοποιηθεί σύμφωνα με τις σύγχρονες αρχές της αρχιτεχνολογίας. Το ψηφιακό αρχείο είναι προφανώς ιδιαίτερα σημαντικό γιατί είναι ελεύθερα προσβάσιμο σε όλους τους ερευνητές και τους φίλους του ποιητή. Η επαφή όμως με ένα χειρόγραφο, κάποιο βιβλίο που είχε μελετήσει ή ένα μεμένο του ποιητή δίνουν σε αυτόν που έρχεται σε επαφή μαζί του μια ιδιαίτερη συγκίνηση. Για αυτόν τον λόγο έχουμε προγραμματίσει και σύντομα θα εγκαινιάσουμε το Μουσείο Καβάφη στην Αθήνα, όπου θα εκτεθεί το φυσικό αρχείο Καβάφη και όλα προσωπικά του αντικείμενα, έπιπλα, βιβλία κ.λπ. μπορούμε να συλλέξουμε.

Στο πλαίσιο αυτό, το διαμέρισμα της Rue Lepsius (τόρα Rue C. P. Cavafy) στην Αλεξάνδρεια ήταν για μας μια ανοιχτή πρόσκληση. Ταυτόχρονα, κενό, αφού όλα τα προσωπικά του αντικείμενα είχαν έρθει στην Αθήνα, αλλά και επιπλωμένο από τις αναμνηστικές στην ποίησή του. Δεν θα μπορούσαμε να αντισταθούμε στον πειρασμό να προτείνουμε στον φυσικό φύλακα του χώρου, το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, να αναλάβουμε να χορηγήσουμε την ανακαίνισή του και την «επιπλώσή του» στο πνεύμα της εποχής του Καβάφη, αλλά και της σημερινής, κάνοντας χρήση, εννοείται, του υλικού που έχουμε συγκεντρώσει και παράγει. Το ΕΠΠ αναποκρίθηκε με χαρά στην πρότασή μας. Με βάση την υπογεγραμμένη προγραμματική μας συμφωνία, το Ίδρυμα Ωνάση αναλαμβάνει, σε στενή συνεργασία με το ΕΠΠ, το πλήρες κόστος της ανακαίνισης αλλά και της λειτουργίας της Οικίας Καβάφη στην

Αλεξάνδρεια για πέντε χρόνια, που μπορούν να παραταθούν. Στόχος όλων μας δεν είναι η Οικία Καβάφη στην Αλεξάνδρεια να καταστεί ένα απλό μουσείο ή κάποιο είδος προσκύνημα. Αντίθετα, στόχος μας είναι, με τη βοήθεια και της ψηφιακής τεχνολογίας, να γίνει ένας ζωντανός χώρος για όλους, Έλληνες και ξένους, τουρίστες και μελετητές, που θέλουν για λίγο να αισθανθούν αυτήν την ιδιαίτερη συγκίνηση που, ακόμα και σήμερα, καταλαμβάνει όποιον μπαίνει σε αυτά τα δωμάτια όπου πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του ο ποιητής.

Ευχαριστούμε και από τη θέση αυτή το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, τον πρόεδρο, κ. Νίκο Κούκη, και όλο το Δ.Σ. του. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα την υποστήριξη Πολιτισμού κ. Αίνα Μενδώνη για την πολύτιμη συμπαράστασή της».

Τι δήλωσε ο πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού

Ο Νίκος Α. Κούκης, πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού, δήλωσε: «Η ανακατασκευή και ο εκσυγχρονισμός της Οικίας Καβάφη, ενός εμβληματικού τοπίου του εξωελλαδικού ελληνοισμού, αποτέλεσε για το ΕΠΠ στρατηγική επιλογή. Το ΕΠΠ συμπλέει με το Ίδρυμα Ωνάση, το οποίο είναι κάτοχος του αρχείου Καβάφη, σε μια κοινή καρποφόρα συνεργασία ώστε το σπίτι στο οποίο έζησε για πολλά χρόνια ο μεγάλος Αλεξανδρινός, η λειτουργία του οποίου εμπνεύστηκε ο Κωστής Μοσκόφ, να αναβιωθούν ως τόπος μνήμης και να ανταποκριθεί στις ανάγκες της εποχής μας. Το έργο του ποιητή θα εκτεθεί κατάλληλα, σε συνδυασμό με τα νέα τεχνολογικά εργαλεία που πλέον έχουμε στη διάθεσή μας, υποστηριζόμενο από μια εξαιρετική αισθητικά μουσειολογική έκθεση ώστε να καταστεί ένας σύγχρονος, ελκυστικός χώρος απόδοσης σεβασμού στον ποιητή αλλά και φερόμενο μελέτης του έργου του. Εκφράζουμε ως Δ.Σ. του ΕΠΠ τις ευχαριστίες μας στην υποστήριξη Πολιτισμού κ. Αίνα Μενδώνη για τις πολύτιμες κατευθύνσεις της, στον Πρόεδρό του Ιδρύματος Ωνάση κύριο Παπαδόμητρου για το έμπρακτο ενδιαφέρον του, καθώς και στα στελέχη τόσο του Ιδρύματος Ωνάση όσο και του ΕΠΠ για την απρόσκοπτη ευδόση της συνεργασίας μας σε κάθε λεπτομέρεια της».

Το έργο του σπουδαίου Αλεξανδρινού ποιητή έχει φτάσει στην άλλη άκρη του κόσμου με την ψηφιοποίησή και τη δημοσίευσή της ψηφιακής συλλογής του Αρχείου Καβάφη το 2019, από το Ίδρυμα Ωνάση. Σκοπός του Ιδρύματος Ωνάση είναι η ανοιχτότητα και η ελεύθερη πρόσβαση κοινού και ερευνητών στο αρχείο, καθώς και η διάδοση του διεθνώς χαρακτηριστή της ποίησης του Αλεξανδρινού ποιητή, ύστερα από την ψηφιοποίησή και εκ νέου τεκμηρίωσή του. Οπως ακριβώς συνέβη με το Αρχείο Καβάφη, ακρότερς σκοπός του έργου στην Οικία Καβάφη είναι η ανοιχτή πρόσβαση όλων σε αυτήν, με την υποστήριξη του Ιδρύματος Ωνάση.

Σχετικά με τη γειτονιά της Οικίας Καβάφη

Ο δρόμος όπου βρίσκεται η Οικία Καβάφη ονομάζεται Lepsius κατά την εποχή του Καβάφη, ωστόσο αργότερα μετονομάστηκε σε C. P. Cavafy, προς τιμήν του Έλληνα ποιητή. Το κτίριο περιβαλλόταν από το Ελληνικό Νοσοκομείο και τους οικους ανοχής της πόλης. Ο Καβάφης γεννήθηκε το 1863 και υπήρξε ιδιαίτερα γνωστός και αναγνωρισμένος ποιητής ήδη από την εποχή που ζούσε. Η Αλεξάνδρεια αποτελούσε τότε μια κοσμοπολίτικη πόλη, γνωστή, μεταξύ άλλων, για την έντονη νυχτερινή ζωή της, αλλά επίσης και σημαντικό κέντρο των Ελλήνων εκδότες. Οι εκδόσεις του περιόδικου "Γράμματα" συγκαταλέγονταν στις σημαντικότερες ελληνόφωνες εκδοτικές απόπειρες, καθώς πέρα από τους Έλληνες της Αιγύπτου, εξέδιδαν και έργα λογοτεχνών από τον ελληνικό χώρο. Ωστόσο, το πρώτο ποίημα του Κ. Π. Καβάφη που δημοσιεύτηκε σε έντυπο ήταν το "Βακχύνες", στο περιοδικό Έσπερος της Λεωψίας το 1886.

Η Υπατία διαδικτυακή

Την Πέμπτη, 7^η Απριλίου στις 7:00 μ.μ., στο εντετακτήριο του Συλλόγου Ελλήνων Επιστημόνων «Πτολεμαίου ο Α'», έλαβε χώρα η διαδικτυακή εκδήλωση με γενικό θέμα: «Υπατία η Αλεξανδρινή - διαχρονικό σύμβολο γυναικείας υπό το πρίσμα του Νεοπλατωνισμού».

Την εκδήλωση συνδιοργάνωσε ο «Πτολεμαίος ο Α'» με τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα Ιστορίας της Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, και του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλοσοφίας της Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, την κ. Σουλβία Χρυσόπουλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία», Τμήμα Φιλοσοφίας, τον κ. Αθανάσιο Γ. Σακελλαριάδη, Επίκουρο Καθηγητή, «Φιλοσοφία των Επιστημών και Φιλοσοφία της Γνώσεως», Τμήμα Φιλοσοφίας, τον κ. Κωνσταντίνου Ράνη, Αναπληρωτή Καθηγητή, «Ιστορία της Φιλοσοφίας - Κοινωνική Φιλοσοφία», Τμήμα Φιλοσοφίας και την κ. Θεοδώρα Βότη, Υποψήφια Διδάκτορα Φιλοσοφίας, του Τμήματος Φιλοσοφίας και μέλος του

Συλλόγου μας.

Η Πρόεδρος του «Πτολεμαίου» Δρ. Αλίκη Θωμάτου αρχικά καλωσόρισε θερμά τόσο τους παρευρισκόμενους όσο και τους μεσώ του διαδικτύου μετέχοντες πανεπιστημιακούς συνδιοργανωτές και εισηγητές στην εκδήλωση και μετά εν συντομία ανασκόπησε την διαρκείας εκατόν δεκαετιών των παρόντων στην Συλλόγου. Σε σχέση με την ιστορική συμβολή των μελών η Πρόεδρος αναφέρθηκε σε γεγονός ότι ο «Πτολεμαίος» το 1910 υποδέχθηκε ως νέο μέλος του τον Κωνσταντίνου Καβάφη συμβάλλοντας και εκείνος στο έργο του Συλλόγου. Στην συνέχεια η Πρόεδρος αναφέρθηκε στην αρχή του λόγου της για όλα στις ημέρες μας «προσφέρει ο διεθνής διαδικτυακός ιστός» και το νέο θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας. Χάριν αυτόν έγινε δυνατή η εκδήλωση ανάμεσα στον Πτολεμαίο και τα τρία μέλη από δύο τμήματα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Μια διάχυτη συγκίνηση, όχι συνηθισμένη, υπήρχε στην αίθουσα, κάτι το διότι εγκαίνισαν μία δραστηριότητα ανέφεκτη σε σχέση προς όλη την προγενέστερη ιστορία

του Πτολεμαίου. Τέλος προσκλήθηκε η κυρία Θεοδώρα Βότη, μέλος του Συλλόγου και υποψήφια διδάκτωρ, να αρχίσει την εισηγησή της.

Η κυρία Θ. Βότη όπως και όλοι οι εισηγητές, χαίρεται τους εκλεκτούς παρευρισκόμενους και μετά ανέπτυξε το θέμα της: «Υπατία η Αλεξανδρινή: Ωδή στην Επιστήμη». Μετά την ολοκλήρωση της εισήγησης της, προσκάλεσε διαδοχικά τους τρεις συμμετέχοντες εισηγητές να αναπτύξουν τα δικά τους θέματα: τον καθηγητή Κωνσταντίνου Ράνη, με θέμα «Η Υπατία στην αισθητική νεωτερικότητας». Τον καθηγητή Αθανάσιο Γ. Σακελλαριάδη με θέμα «Η θέση της γυναικείας στην Αρχαιότητα και όψεις αναφοράς της στον σύγχρονο κόσμο» και την κ. α θ η η τ ρ ι α Συλβία Χρυσόπουλου, με θέμα «Τι διδάξει η Διοτρία στον Σωκράτη».

Στο σύνολό τους οι εισηγήσεις ήταν προσανατολισμένες κυρίως στην δικτική πρόσληψη του ονόματος της Υπατίας κατά τον 18^ο και 19^ο αιώνα. Παρά το γεγονός ότι κάποια προβλήματα διδασκαλίας συνδέονται με την ομιλία τους, στη συνέχεια ακολούθησε εκτενής και ενυπόθετος διάλογος μεταξύ των εισηγητών και του κοινού, απ' το οποίο ιδιαίτερες συμμετείχαν ο Πατριάρχης Εκπαιδευτικός Σεβασμιώτατος, Μητροπολίτης Πηλουσίου κύριος Νάρκισσος, ως εκπρόσωπος του Μακαριστατού Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κυρίου Θεοδώρα του Β' και ο Γενικός Πρόεδρος της Ελλάδος στην Αλεξάνδρεια, κύριος Αθανάσιος Κοτσίνας που είχε προσέλθει συνοδευόμενος από τον σύζυγό του Ιωάννη.

Στην εκδήλωση ήταν παρόντες συσσωμα οι Εκπαιδευτικοί και της Ελληνικής Κοινότητας Αλεξανδρείας. Μέλη και Φίλοι του Συλλόγου.

Οι Έλληνες Πρόσκοποι στηρίζουν το Πατριαρχείο

Συνάντηση σταθμός στην Ιστορία του Ελληνικού Πρόσκοπου, χαρακτηρίζεται πλέον η 12^η Απριλίου 2022, όπου στο Μετόχι του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στην Αθήνα, ο Γενικός Έφορος των Ελλήνων Πρόσκοπων κ. Σταύρος Δημητρίου έλαβε δεκάδες από την Α.Θ.Μ. Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρα Β', παρουσία του Δρ. Ιωάννη Χρυσούλακη, Γενικού Γραμματέα Αποδήμου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας. Οι Πρόσκοποι της Ελλάδας πρόσφεραν στολή και άλλο υλικό για να ενισχύσουν τα αδύνατα τους Ελληνορθόδοξους Πρόσκοπους της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κογκό. Δείχνοντας έτσι έμπρακτα την δική τους υποστήριξη στο πολυσχιδές και θεμελιώδες ιεραποστολικό έργο του Μακαριστατού στην Αφρική. Ο Μακαριστατός συγχνημένος από την όμορμη και σημαντική προσφορά προς τα παιδιά της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κογκό, ανέπτυξε τις δράσεις του ιεραποστολικού έργου που επιτελείται στην Αφρική «την Ήπειρο του Μέλλοντος» και εξήρε την Προσκοπική Κίνηση και τις Αρχές της και τον σπουδαίο ρόλο της στην διαπαιδαγώγηση των παιδιών και των νέων. Ανέφερε επίσης πως και ο ίδιος υπήρξε πρόσκοπος στην

Κρήνη και η παρουσία των Πρόσκοπων τόσο στην Αλεξάνδρεια όσο και όπου στις επισκέψεις του στην Αφρική τον χαρακτηρίζει ιδιαίτερα. Κατά την συνάντηση μεταξύ άλλων εξετέλεσε και η διανομή του Σώμα Ελλήνων Πρόσκοπων να στηρίξει όλες τις Μητροπολίτες του Πατριαρχείου, καθώς και η βοήθεια των Ελλήνων Πρόσκοπων προς το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας στο νέο κατασκευαστικό χώρο που θα δημιουργηθεί στο Ηράκλειο Κρήτης. Επιστημάνθηκε δε η καταλυτική συμβολή του Υπουργείου Εξωτερικών δια της Γραμματείας Αποδήμου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας στην ευδόση των προσπαθειών.

Στην συνάντηση συμμετείχαν ο Σεβ. Μητροπολίτης Γουνίας κ. Γεώργιος, Εκπρόσωπος εν Αθήναις της ΑΘΜ του Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρα Β', ο Μόνιμος Βοηθός Γεν. Έφορος κ. Αθανάσιος Ευσταθίου, ο Περιφερειακός Έφορος Αποδήμου Ελλήνων Πρόσκοπων κ. Ανδρέας Γιόρσι, ο οποίος είχε και την πρωτοβουλία της προσφοράς μαζί με τον Έφορο Δημοσίων Σχέσεων της Π.Ε. Αποδήμων κ. Δημήτρη Κάβουρα, καθώς και ο Έφορος Πρόσκοπων Βασιλείας Μπίρτας Γενικός Γραμματέας της Παγκόσμιας Ένωσης Ορθόδοξων Χριστιανών Πρόσκοπων DESMOS.

Πέθανε ο Αιγυπτιώτης ζωγράφος Απόστολος Κυρίτης

Η απόλαυση του Αιγυπτιώτη ζωγράφου Απόστολου Κυρίτη συγκλόνισε τις Παροικίες Καΐρου και Αλεξανδρείας. Γεννήθηκε στο Κάιρο στις 14 Αυγούστου 1924 και σπούδασε στη Σαλβάγειο Εμπορική Σχολή και στην αρχιτεκτονική της Ανωτέρας Επαγγελματικής Σχολής της Ελληνικής Κοινότητας στην Αλεξάνδρεια.

Διδάχθηκε ζωγραφική στα εργαστήρια των καθηγητών ζωγράφων Νικόλα Γάγιο και Αριστομένη Αγγελόπουλου στην Αλεξάνδρεια, Jaro Hilbert στο Κάιρο και αισθητική κοντά στον ποιητή και φιλόσοφο Ευστάσιο Νέο στην Αλεξάνδρεια.

Υπηρέτησε στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο στην 13^η Μοίρα της Ελληνικής Αεροπορίας και από το 1956 μέχρι το 1967 διδάξε ελεύθερο σχέδιο στο τμήμα αρχιτεκτονικής και στην Επαγγελματική Σχολή Αμοιβέσεως της Ελληνικής

Κοινότητας στην Αλεξάνδρεια. Το 1982 φιλοτέχνησε επί Σχέδια Αναπαράστασης του αρχαίου Αλεξανδρινού Ναού Σέραπειο για την παράσταση «Υπάτιος» του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και από το 1984 συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Τέχνης (EURACE) της Ελλάδας ως σύμβουλος προγραμμάτων των εικαστικού του αρχείου.

Το 2015 ο Αιγυπτίος Πρόεδρος Ahmed Fouad el-Bideewy επέδωσε στον καλλιτέχνη τιμητική διάκριση του Υπουργείου Πολιτισμού της Αιγύπτου.

Το πλούσιο έργο του Κυρίτη παρουσιάστηκε σε πολλές Εκθέσεις Ελλάδα και το εξωτερικό.